



Mazkur test spetsifikatsiyasining maqsadi Ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari agentligi tasarrufidagi maktablarga qabul jarayonida o'quvchining biologiya va tabiiy fanlardan bilim darajasini aniqlash va qabul imtihonida qo'llaniladigan test variantlari strukturasi va unga qo'yiladigan talablarni belgilashdan iborat.

### ● Biologiya va tabiiy fanlar bo'yicha qabul imtihoni

Biologiya va tabiiy fanlar bo'yicha qabul imtihoni fan bo'yicha o'quvchilarning savodxonlik darajasini diagnostika qilishga mo'ljallangan topshiriqlardan iborat bo'ladi.

### ● Biologiya va tabiiy fanlar bo'yicha qabul imtihoni materiallari qamrab olgan sohalar

Biologiya va tabiiy fanlar bo'yicha qabul imtihoni test sinovi topshiriqlari umumiy o'rta ta'lim maktablarida biologiya fanidan 5-6-sinflari materiallari asosida quyidagi mazmun sohalarini qamrab oladi:

1. Tabiatni o'rganish
2. Tirik organizmlarning tuzilishi
3. Tirik organizmlarning xilmaxilligi
4. Ekologiya va barqaror rivojlanish
5. Tabiiy fanlar integratsiyasi

### ● Qabul imtihonida diagnostika qilinadigan o'quv va aqliy faoliyat ko'rsatkichlari

Diagnostika ishi o'quvchilarning biologiya va tabiiy fanlar bo'yicha quyidagi o'quv va aqliy faoliyat ko'nikmalarini nazorat qiladi.

| Faoliyat turi       | O'quv va aqliy faoliyat ko'nikmalari darajasiga qo'yiladigan talablar  |
|---------------------|--|
| Bilish va tushunish | Biologik obyekt, hodisa, jarayonlarni eslaydi, taniydi, biologik obyekt, hodisa, jarayonlar mohiyatini va ahamiyatini sharhlaydi, talqin qiladi, tushuntira oladi, misollar keltira oladi, ta'riflay oladi   |
| Qo'llash            | Biologik obyekt, hodisa, jarayonlar haqidagi qonun va qonuniyatlarni qo'llaydi, berilgan topshiriqlar yechimining modeli va sxema tarzida ifoda etadi.   |
| Tahlil              | Biologik obyekt, hodisa, jarayonlarni tarkibiy qismlarga, toifalarga, guruhlariga ajratadi, qismlar orasidagi munosabatlarni, umumiy qonuniyatlarni aniqlaydi, xususiydan umumiyga, umumiydan xususiyga va murakkabdan oddiyga yo'nalishida tahlil qila oladi. |

### ● Nazorat qilinadigan ko'nikmalar bo'yicha diagnostika ishi strukturasi

| T/r | O'quv va aqliy faoliyat turi | Topshiriqlar soni | Ulushi |
|-----|------------------------------|-------------------|--------|
| 1   | Bilish va tushunish          | 5                 | 15%    |
| 2   | Qo'llash                     | 20                | 70%    |
| 3   | Tahlil                       | 5                 | 15%    |
|     | JAMI                         | 30                | 100%   |

● **Biologiya va tabiiy fanlar o'quv dasturi mazmunining bo'limlar hamda o'quv va aqliy faoliyat ko'nikmalari bo'yicha qamrab olinishi**

| Bo'lim                             | Ta'lim komponentlari  | Bilish va tushunish | Qo'llash  | Tahlil   | JAMI      |
|------------------------------------|---|---------------------|-----------|----------|-----------|
| Tabiatni o'rganish                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Biologiya – hayot haqidagi fan</li> <li>• Tirik organizmlarning xususiyatlar</li> <li>• Biologiyaning o'rganish usullari</li> <li>• Tabiiy fanlarning tadqiqot obyekti</li> <li>• Ilmiy tadqiqotni rejalashtirish</li> <li>• Ma'lumotlarni grafikda tasvirlash</li> </ul>  | 1                   | 2         | 1        | 4         |
| Tirik organizmlarning tuzilishi    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Odam organlari sistemasi</li> <li>• Tirik organizmlarning tuzilishi</li> <li>• Tirik organizmlarning oziqlanishi</li> <li>• Odamning ovqat hazm qilish sistemasi</li> <li>• Ratsional ovqatlanish, kunlik ovqat ratsionini tuzish</li> <li>• Tirik organizmlarning nafas olishi</li> <li>• Tirik organizmlarda oziq moddalar transporti</li> <li>• Tirik organizmlarning ayirishi</li> <li>• Tirik organizmlarning ta'sirlanishi</li> <li>• Tirik organizm – yaxlit sistema</li> </ul> | 1                   | 4         | 1        | 6         |
| Tirik organizmlarning xilmaxilligi | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bakteriyalar dunyosi</li> <li>• Zamburug'lar dunyosi</li> <li>• O'simliklar dunyosi</li> <li>• Hayvonot dunyosi</li> <li>• Tirik organizmlar klassifikatsiyasi</li> </ul>  | 1                   | 5         | 1        | 7         |
| Ekologiya va barqaror rivojlanish  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ekologik omillar</li> <li>• Inson va tabiat</li> <li>• Iqlim</li> <li>• Iqlimga ta'sir etuvchi omillar</li> <li>• Iqlim o'zgarishining Yer tabiatiga ta'siri</li> <li>• Tabiatni muhofaza qilish</li> <li>• Ekosistemalardagi o'zaro munosabatlar</li> <li>• Ekosistemalarda energiya oqimi</li> </ul>   | 1                   | 3         | 1        | 5         |
| Tabiiy fanlar integratsiyasi       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Modda va uning xossalari</li> <li>• Quyosh sistemasi va koinot</li> <li>• Geografik xaritalar</li> <li>• Yer qobiqlari</li> <li>• Mening vatanim</li> <li>• Harakat va kuch</li> <li>• Energija</li> <li>• Elektr va magnit hodisalar</li> </ul>   | 1                   | 6         | 1        | 8         |
|                                    | <b>JAMI</b>   | <b>5</b>            | <b>20</b> | <b>5</b> | <b>30</b> |